

KRÁĽ S HAVRANOM V ERBE

- po krátkej vláde Habsburgovcov (Albrecht a Ladislav V. Pohrobok) uhorská šľachta volí za kráľa **Mateja Huňadyho – Korvína** (ako najbohatšieho veľmoža)
- **veľmi schopný panovník** – porazil jiskrovcov, bratříkov aj odbojnú šľachtu
- vybudoval stále (žoldnierske) vojsko
- zastavil Turkov na hraniciach Uhorska
- viedol dobyvačné vojny voči susedným krajinám (českým, rakúskym)
- zaviedol nové dane (daň od komína)
- podporoval mestá, remeslá, baníctvo
- udeľoval výsady Valachom (kolonizovali hornaté oblasti Slovenska)
- vzdelaný kráľ, ktorý podporoval rozvoj vzdelanosti a umenia (založil knižnicu v Budíne)
- **1465 založil *Academiū Istropolitānu*** v Prešporku (Bratislave)
- opradený viacerými povestiami–vystupuje v rozprávkach ako dobrý a spravodlivý kráľ Matej (**Zomrel kráľ Matej , zomrela spravodlivosť**)
- 1490 – Huňadyovci vymierajú po meči ->voľba nového kráľa
- 1490 – 1516 **Vladislav II. Jagelovský** – slabý kráľ, ustupuje šľachte -> kráľ **Dobrze**
- 1514 **sedliacke povstanie Juraja Dóžu** (vojsko sedliakov, malo bojovať proti Turkom, zaútočilo na šľachtu, bolo porazené ->kruté tresty, Dóža za živa upálený na žeravom tróne ako sedliacky kráľ)
- prijaté **NEVOLNÍCTVO** (poddaní sú pripútaní k pôde a stratili osobnú slobodu) – trest za vzburu proti šľachte

Otázky (tieto nepíšeme do zošita, iba na ne vieme odpovedať!)

1. Ktorý panovník začal panovať po Habsburgovcoch? Kedy to bolo?
2. Charakterizuj vládu kráľa Mateja – min. 3 body!
3. Kedy, kde a akú významnú inštitúciu kráľ Matej založil?
4. Kto začína panovať po Huňadyovcoch?
5. Objasni, čo bolo sedliacke povstanie a ako sa skončilo?
6. Čo je nevoľníctvo?